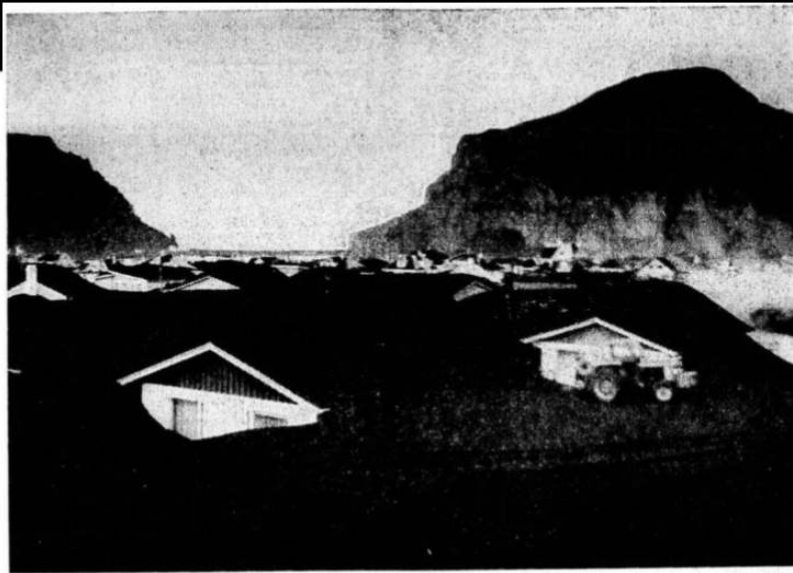

Vestmannaeyjar - en døende by

Fra Aftenpostens medarbeidere
PER NORDRUM og
ROLF M. AAGAARD (foto)
 Reykjavik, 27. januar.
 Den vulkanrammede byen Vestmannaeyjar skrumpet stadig inn. Også innatt gikk flere hus opp i flammer etter at østevinden på nytt førte gnistregnet fra lavasøylene inn over byen. Det er som om vulkanen natt etter natt eter seg stadig
Fortsatt siste side (5)

← Vulkanen Helgafell overfor Vestmannaeyjar hadde sovet i omkring 7000 år da den natt til tirsdag plutselig begynte å spy ut død og

Asken fra vulkanen har de siste par dager begravet stadig flere hus i Vestmannaeyjar. Slik var situasjonen for endel av bebyggelsen fredag. (AP)

Fortsatt fra 1. side (5)
 lenger nedover de slakke skråningene mot byens sentrum. Imorgen — kanskje allerede i ettermiddag — vil de nye brannlufters sannsynligvis være dekket av den svarte asken som legger seg i stadig tykkere lag over byen.

Mens byen ødelegges, sitter dens vel 3000 innbyggere i trygghet på fastlandet uten å kunne gjøre stort. Det er mange som er blitt pesalmister etterhvert. Allikevel er de fleste innstilt på å vende tilbake til hjembyen så snart det måtte la seg gjøre — om det noen gang vil bli mulig.
 — Vi kan ikke vite noe om hvor lenge vulkanen vil være aktiv, men utbruddet som dannet Surtsey i

november 1963, varte i fire år. Der som vulkanen som truer Vestmannaeyjar, fortsetter et halvt år, vil jeg ikke kunne anbefale at folk flytter tilbake for etter to år, sier geologen og vulkaneksperten Sveinn Jakobsson. Først da kan man være noenlunde sikker på at det ikke vil komme nye utbrudd i krateret, mener han.
 Det er siden torsdag kveld at de store askemengder har begynt å ta kveletak på Vestmannaeyjar. Hele hus er blitt fullstendig begravet. Andre kan man såvidt se murene på. Trykket av sakte og pimpstein har fått nye solide villier til å skvelle ut.
 Vestanden var påfallende i Vestmannaeyjar. Islands statsminister, Olafur Johannesson, berømmet igår øyboerne som noen av de dyktigste mennesker i landet. Levestandarden i den døende byen var høyere enn noe annet sted i Island. Man trengte ikke å se seg lenge om for man forstod det. Selv om det ikke var stort flere kilo-

meter med vei enn man kan telle på sine fingre, var det omkring 800 biler da evakueringen begynte. Mobiler og inventar som de siste dagene er blitt stuet sammen på fiskerifartøyer og skipet til fastlandet, forteller også om velstanden. Det meste var nye kvalitetsprodukter som ikke alle iendinger har råd til å skaffe seg. Blant enkelte fastlandsinnbyggere har det vært en viss misunnelse overfor de dyktige og fremgangsrike øyboere. Idag er det ingen som ville ha vært i deres sted.
 Utvikken har rammet og den har

hatt katastrofale følger for hel nasjonen. Selv om det skulle bli mulig å flytte tilbake til Vestmannaeyjar, noe stadig flere tvilsterkere og sterkere på, vil de kreve et enormt slit for å få byene i gang igjen.
 Til tross for de knugende kjensler gjerninger har Islands regjering valgt å se situasjonen an for de takker ja til tilbud om hjelp fra utlandet. Vulkanen ved Helgafell gjør at det trolig bare er et tidsspørsmål for den islandske stolhet sviner.